

CDA Verkiezingsprogramma 2014-2018

CDA Zederik

Midden tussen de mensen

mei 2013

Inhoud

1. Inleiding
2. Samenleving
  - 2.1 Participatie en Maatschappelijke Ondersteuning
  - 2.2 Gezondheidsbeleid
  - 2.3 Sociaal beleid
  - 2.4 Gezin- en generatiebeleid
  - 2.5 Onderwijs
  - 2.6 Jeugdbeleid
  - 2.7 Zorg op Maat
3. Betrokken inwoners en bruisend verenigingsleven
  - 3.1 Vrijwilligerswerk
  - 3.2 Sport
  - 3.3 Cultuur
  - 3.4 Kerken en andere levensbeschouwelijke organisaties
  - 3.5 Bijdragen door ondernemers
4. Leefomgeving en Voorzieningen
  - 4.1 Inrichting en functie van de kernen
  - 4.2 Kwaliteitsbeleid
  - 4.3 Ruimtelijke ordening
  - 4.4 Wonen en woningbouw
  - 4.5 Publieke ruimte
  - 4.6 Veiligheid
  - 4.7 Landschap en ontwikkeling agrarische bedrijven
5. Economie en Infrastructuur
  - 5.1 Economische ontwikkeling, werkgelegenheid en bedrijvenvestiging
  - 5.2 Winkels en voorzieningenniveau
  - 5.3 Recreatie en toerisme
  - 5.4. Verkeer en vervoer
6. Duurzaamheid
  - 6.1 Milieu
  - 6.2 Water
  - 6.3 Inkoop- en aanbestedingsbeleid
  - 6.4 Klimaat
7. Bestuur en organisatie
  - 7.1 Bestuurlijk kader
  - 7.2 Burgerparticipatie
  - 7.3 Dienstverlening gemeentehuis
8. Financiën
  - 8.1 Solide financieel beleid, met het oog op de toekomst

1. Inleiding

Het Christen Democratisch Appèl (CDA) gelooft in democratische waarden en laat zich leiden door de Bijbelse boodschap van respect, liefde en omzien naar elkaar. Middels de vier CDA uitgangspunten gerechtigheid, solidariteit, gespreide verantwoordelijkheid en rentmeesterschap wordt daar inhoud gegeven.

Voor het CDA is ieder mens van waarde. Een mens komt pas tot zijn recht in relatie tot anderen. Mensen zijn betrokken bij elkaar, de samenleving en de toekomst. Juist in een tijd dat de overheid een stap terug moet doen, kunnen creatieve oplossingen uit de samenleving komen. Meer dan voorheen vraagt dat van iedereen een bewuste en betrokken bijdrage. Dat een stap terug van de overheid noodzakelijk is vanwege de schulden- en economische crisis, is iedereen duidelijk. Laatstgenoemde crisis drukt zwaar en maakt duidelijk dat we de afgelopen jaren op een te grote voet hebben geleefd. De problemen op de woningmarkt en het feit dat er nauwelijks sprake is van economische groei, zijn hiervan symptomen. De staatsschuld die rust op de schouders van de (toekomstige) bevolking betekent dat deze schuld ieder jaar toeneemt. Om die reden gaan we een periode van indringende zuinigheid tegemoet. Dit is ook het geval voor de gemeente Zederik.

Aan de andere kant leven we in Nederland nog in welvaart en voorspoed. In Zederik is sprake van grote betrokkenheid tussen de inwoners. Dit komt vooral tot uitdrukking in het kerkelijk leven en in vele maatschappelijke verbanden, met volop initiatieven van vrijwilligers, verenigingen en ondernemers. Het CDA wil de samenbindende kracht van onze samenleving versterken, en verharding, welke kan leiden tot vervreemding en onveiligheid, tegengaan.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 wil het CDA het verschil maken. Onze visie op de samenleving is nog steeds actueel. Sterker zelfs: deze tijden worden gekenmerkt door meer behoefte aan ruimte voor maatschappelijk initiatief, aan meer behoefte aan saamhorigheid, maar ook door economische tegenwind. Op deze ontwikkelingen heeft de christendemocratie een antwoord. We staan midden tussen de mensen. We geloven dat mensen samen heel veel kunnen. Dat mensen naar elkaar om willen zien.

Als CDA willen we daarvoor vijf bewegingen in onze samenleving inzetten:

- ✓ Van vrijblijvend naar betrokken: mensen maken hun leefomgeving;
- ✓ Van grenzen naar ruimte: minder regels en meer mogelijkheden;
- ✓ Van nazorg naar voorzorg: voorkomen is beter dan genezen;
- ✓ Van polarisatie naar participatie: mensen samen brengen via werk en school;
- ✓ Van verbruiken naar waarderen: niet alles van waarde is in geld uit te drukken.

2. Samenleving

2.1 Participatie en Maatschappelijke Ondersteuning

Voor het CDA is het behoud van kwalitatief goede zorgverlening van cruciaal belang, ongeacht een steeds beperkter budget. Daarbij telt elke inwoner.

Het gemeentelijk WMO beleid moet gebaseerd zijn op drie uitgangspunten: iedereen doet mee, problemen moeten worden voorkomen en waar nodig moeten problemen worden opgelost. Het CDA is voorstander van de aanpak, waarbij samen met de WMO-medewerker gekeken wordt hoe iemand met een beperking door eigen inzet of inzet van het eigen sociale netwerk optimaal kan functioneren.

2.2 Gezondheidsbeleid

De gemiddelde gezondheid van de inwoners van Zederik wijkt niet af van die in andere delen van ons land. Overmatig gebruik van alcohol en drugs komt ook in Zederik voor en baart het CDA grote zorgen. Eén gerichte aanpak door alle partijen lijkt daarbij nodig. Het plaatselijke gezondheidsbeleid is gericht op preventie en vroegtijdige signalering via consultatiebureaus en bevolkingsonderzoek. De gezondheid van onze inwoners wordt in opdracht van de regio door de GGD bewaakt. Naar aanleiding hiervan worden regelmatig adviezen in algemene zin geformuleerd. Het CDA pleit ervoor dat goede adviezen van de GGD worden verankerd in het lokale beleid.

2.3 Sociaal beleid

Het CDA streeft naar een samenleving die sociaal en maatschappelijk gezond is. "Werk" is de beste vorm van sociale zekerheid. Samen met partners als de Regionale Sociale Dienst (RSD) en de Avelingengroep wil het CDA meewerken om mensen op zinvolle wijze hun leven te laten invullen door te werken waar het kan en door inkomensondersteuning en begeleiding waar dat nodig is. Dit met de gedachte dat iedereen zoveel mogelijk zelfredzaam wordt gemaakt. Daarom zal de inzet van alle partijen erop gericht zijn om werk en/of opleiding, opvang en ondersteuning, hand-in-hand te laten gaan. De gemeente kan mensen die een bijstandsuitkering ontvangen, waar mogelijk, verplichten tot een tegenprestatie, bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk.

Schuldhelpverlening maakt onderdeel uit van de RSD. Het doel is dat inwoners die in de problemen zijn gekomen weer controle over hun leven en financiën krijgen.

Het CDA vindt dat de gemeente niet alleen moet zoeken naar oplossingen voor armoede. Het maatschappelijk middenveld zal gesprekspartner moeten zijn (kerken, vrouwengroepen, scholen, gehandicaptenorganisaties enzovoort). Signalering van armoede is belangrijk.

2.4 Gezin- en generatiebeleid

Voor het CDA is het gezin de hoeksteen van de samenleving. Goede gezinsrelaties en een degelijke opvoeding zijn essentieel voor een evenwichtige persoonlijke ontwikkeling, goede werk- en schoolprestaties en meedoen aan sociale activiteiten.

Voor gezinnen met grote zorgen om hun kinderen moet een opvoedspreekuur beschikbaar komen. Hiervoor wil het CDA dat de gemeente Zederik samenwerking aangaat met scholen, schoolmaatschappelijk werk, jeugdzorg etc. Gezinnen in de problemen behoren direct te worden geholpen, wachtlijsten moeten worden voorkomen. Het Centrum voor Jeugd en Gezin speelt daarbij een belangrijke rol door garant te staan voor concrete hulp. Bij de wethouder die sociale zaken in zijn portefeuille heeft wordt 'Jeugd- en Gezinszaken' specifiek genoemd.

Het CDA gaat uit van een eigen verantwoordelijkheid van ieder mens voor de gewenste kwaliteit van leven, nu en op latere leeftijd. De gemeente ondersteunt waar nodig de zelfredzaamheid en voorziet in een woon- zorg- en welzijnsomgeving voor ouderen en zij die leven met beperkingen.

Op het gebied van kinderopvang stimuleert het CDA particuliere initiatieven, zoals gastoudergezinnen en kinderdagverblijven, via het toestaan van vestigingsmogelijkheden.

2.5 Onderwijs

Het CDA kiest voor kwalitatief hoogwaardig basisonderwijs in elke kern van onze gemeente, in moderne en goed onderhouden gebouwen. De eis dat een school tenminste 100 leerlingen moet tellen is hierbij voor het CDA in Zederik niet leidend.

Het leerlingenvervoer naar het speciaal onderwijs buiten de gemeente, bijvoorbeeld bij een leerprobleem of handicap, moet worden gesubsidieerd. Ouders moeten gestimuleerd worden om hun kinderen naar scholen in onze eigen kernen te sturen. Dit is goed voor de sociale samenhang in de dorpen. Mede daarom is het van belang dat de gemeentelijke bijdrage bestemd voor die kinderen die extra zorg en aandacht nodig hebben in stand gehouden wordt.

Het CDA vindt dat zodra schoolgebouwen 40 jaar oud zijn er een afweging gemaakt moet worden tussen mogelijke renovatie van schoolgebouwen of vervangende nieuwbouw. In het laatste geval wordt er bezien of het mogelijk is om in samenwerking met diverse partners, over te gaan tot het bouwen van een Brede School. Dit met behoud van ieders eigen identiteit en alleen in die kernen waar dat aan de orde is. In zo'n Brede School kunnen één of meerdere basisscholen, de voor- en naschoolse opvang, de peuterspeelzaal, het consultatiebureau, een bibliotheek en diverse andere voorzieningen een plaats krijgen.

Indien er toch gekozen wordt voor renovatie dienen de betreffende gebouwen op een duurzame manier aangepast te worden aan de actuele eisen.

Het CDA wil scholen faciliteren schooltijden in te voeren waarbij dagprogramma's ontstaan voor kinderen. Dit om gezinnen te ondersteunen bij het combineren van school en werk.

2.6 Jeugdbeleid

Gelukkig gaat het met de meeste jongeren in de gemeente Zederik goed. Om mogelijke problemen te voorkomen streeft het CDA naar voorlichting en programma's voor jongeren. Deze worden in nauwe samenwerking met de jongerenwerker van de gemeente, ouders, sportverenigingen en scholen opgezet. Het CDA kiest verder voor de inzet van combinatiefunctionarissen in nauwe samenwerking met de scholen en (sport-) verenigingen. Er wordt gewezen op de risico's van overmatig alcoholgebruik, ongezonde voeding, overgewicht, gokverslaving, (soft-) drugsgebruik enzovoorts. De leeftijdsgrens voor het kopen van alcohol moet streng worden gehandhaafd.

Naast het jongerenwerk wordt de gemeente ook verantwoordelijk voor jeugdzorg. Het CDA ziet lokaal jeugdbeleid als het startpunt voor het voorkomen van veel sociale problemen in de toekomst.

De wijkagenten in de gemeente Zederik hebben een actieve rol bij het voorkomen en bestrijden van overlast en jeugdcriminaliteit.

2.7 Zorg op maat

Het CDA streeft ernaar dat de weg naar de zorgverlening in de gemeente Zederik voor iedereen duidelijk is.

Het CDA wil dat ouderen en mensen met beperkingen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven functioneren. Hierbij is een goed georganiseerde wijk- en thuiszorg van groot belang, omdat vereenzaming een groot risico is als ouderen langer zelfstandig blijven. Daarom zet het CDA in op het betrekken van ouderen bij activiteiten. Voor ouderen die niet meer zelfstandig kunnen wonen, moeten in de gemeente zorgcentra beschikbaar zijn. Aan particuliere initiatieven omtrent zorgverlening, zoals woonzorgeenheden of zorgboerderijen moet door de gemeente meegewerkt worden.

De gemeente richt zich niet alleen op de hulpvrager, maar ook op de mantelzorger. Het gemeentelijk Steunpunt Mantelzorgers onderhoudt contacten met en verwijst door naar professionele ondersteuning via zorginstellingen. Het CDA ondersteunt initiatieven zoals die van Zedje en van de Seniorenraad.

In de drie verzorgingskernen (Ameide, Lexmond en Meerkerk) moeten medische centra aanwezig zijn en blijven.

Het CDA in Zederik kiest voor:

- ✓ Het behouden van kwalitatief goede zorgverlening
- ✓ Een plaatselijk gezondheidsbeleid gericht op preventie en vroegtijdige signalering
- ✓ Directe beschikbaarheid van hulpverlening aan gezinnen
- ✓ Een basisschool in elke kern
- ✓ Ouderen en mensen met beperkingen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving laten functioneren

3. Betrokken inwoners en een bruisend verenigingsleven

3.1 Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk en mantelzorg zijn onmisbaar in een samenleving waarin mensen naar elkaar omzien en verantwoordelijkheid nemen voor elkaar. Het CDA wil dat de gemeente de mantelzorg en het vrijwilligerswerk binnen haar mogelijkheden ondersteunt. Waardering voor het vrijwilligerswerk komt o.a. tot uiting door uitreiking van de jaarlijkse "Vrijwilligersprijs".

3.2 Sport

Sporten is gezond, het leert jongeren om te gaan met regels, respect te ontwikkelen voor anderen en te werken in groepsverband. Deelname aan sportactiviteiten moet voor alle inwoners betaalbaar en bereikbaar blijven.

De gemeente Zederik kent een rijk verenigingsleven. Velen zetten zich daarvoor in. Het CDA ziet hier een taak voor de gemeente om ervoor te zorgen dat de levensvatbare verenigingen overeind blijven. Het subsidie- en tarievenbeleid dient naast de subsidieverstrekking, nadrukkelijk ook de creativiteit en de eigen verantwoordelijkheid van de verenigingen te stimuleren.

3.3 Cultuur

Samenleven komt onder andere tot uitdrukking in wat de inwoners cultureel met elkaar ondernemen. Het in stand houden van ontmoetingsplaatsen en andere culturele voorzieningen is mede een taak van de gemeente. Cultuur en recreatie zijn steeds vaker een waardevolle dagbesteding binnen de zorg en een aanvulling in het onderwijs en de kinderopvang.

Het huidige bibliotheekbeleid wordt voortgezet en aangevuld met andere media.

De gemeente moet waar mogelijk investeren in het bewaren van monumenten. Niet alleen via grote restauraties maar vooral door initiatieven van particulieren voor het behouden van kleinere, maar even waardevolle cultuurhistorische elementen te stimuleren. Functionele bestemmingen moeten hierbij mogelijk gemaakt worden.

3.4 Kerken en andere levensbeschouwelijke organisaties

Een goed functionerende samenleving kan niet zonder maatschappelijke organisaties en kerkgenootschappen. Kerken en andere levensbeschouwelijke organisaties vervullen een belangrijke rol bij het zoeken naar oplossingen voor maatschappelijke problemen. Kerken spelen van oudsher een belangrijke rol bij de leefbaarheid in de kernen onder andere via hun jeugdwerk en diaconale opdracht. Het CDA vindt dat de gemeente daarom dient samen te werken met de diaconieën van de kerkgenootschappen.

3.5 Bijdragen door ondernemers

Ruimte om te ondernemen, behoud van bedrijvigheid en economische vitaliteit in de kernen van Zederik vindt het CDA van groot belang. Een vitaal bedrijfsleven, met bijbehorende werkgelegenheid, maakt het mogelijk dat ondernemers hun bijdrage leveren aan de instandhouding van het plaatselijke verenigingsleven via bijvoorbeeld sponsoring. Het CDA waardeert deze betrokkenheid van ondernemers bij de gemeenschap en hun zorg voor de leefbaarheid in onze kernen.

Het CDA in Zederik kiest voor:

- ✓ De ondersteuning van vrijwilligerswerk en mantelzorg
- ✓ Betaalbaarheid en bereikbaarheid van sportactiviteiten
- ✓ Het in stand houden van ontmoetingsplaatsen en culturele voorzieningen
- ✓ Het stimuleren van particuliere initiatieven voor het behoud van cultuurhistorische elementen

4. Leefomgeving en Voorzieningen

4.1 Inrichting en functie van de kernen

In de regionale Visie 2030 hebben we als regionaal CDA ervoor gepleit om als uitgangspunt te kiezen voor de leefbaarheid en vitaliteit van de kernen, klein en groot. Er moet ruimte zijn voor lokale initiatieven. Grote concentraties van woningbouw zullen plaatsvinden bij de grotere kernen. Voor het landelijk gebied zal kleinschalige woningbouw mogelijk moeten zijn. Voor de eigen lokale bevolking moet gebouwd kunnen worden. In het buitengebied zal wonen in het hoge segment mogelijk moeten worden gemaakt. De verdeling van de aantallen woningen wordt in regionaal overleg bepaald.

In de visie van het CDA is Zederik een vitale en mooie plattelandsgemeente, waar het goed leven, wonen, werken en recreëren is. De inwoners voelen zich vrij en veilig in kernen, die zich in harmonie met het platteland ontwikkelen.

De ruimtelijke inrichting is een belangrijk instrument om de verschillende functies van wonen, zorg, welzijn, leren, werken en recreëren op passende wijze met elkaar te verbinden.

Alle kernen van Zederik hebben recht op een plek waar men samen kan komen en een (brede) school. In sommige gevallen kan participatie van inwoners noodzakelijk zijn om dorpshuizen open te kunnen houden.

In de drie verzorgingskernen dient een modern winkelbestand voor dagelijkse boodschappen en een medisch centrum aanwezig te zijn. Ontwikkeling van lokale werkgelegenheid wordt door de gemeente gestimuleerd. Het CDA vindt het belangrijk dat er voldoende mogelijkheden zijn voor openbaar vervoer om te zorgen voor een goede bereikbaarheid van voorzieningen voor alle inwoners.

4.2 Kwaliteitsbeleid

Het CDA wil een schone en gezonde leefomgeving met rust, ruimte en voldoende openbaar groen. Winkels, woningen voor senioren en medische voorzieningen worden zoveel mogelijk geconcentreerd in woonzorgzones.

De gemeente geeft het voorbeeld door haar gebouwen goed te onderhouden. Verder bevordert de gemeente een passende vormgeving, in overleg met betrokkenen.

Wie een woning bouwt of verbouwt, heeft ook een eigen verantwoordelijkheid. De gemeente gaat kijken wanneer toezicht nog nuttig is en vormt zich een oordeel wanneer de risico's zo klein zijn dat toezicht alleen vertraagt en tot extra kosten leidt. In dat laatste geval wordt afgezien van toezicht. Het CDA stelt mede daarom de toegevoegde waarde van de welstandscommissie ter discussie.

Het CDA is voorstander van het afschaffen van een kapvergunning voor niet-monumentale bomen.

4.3 Ruimtelijke ordening

Het gaat bij ruimtelijke ordening om het scheppen van een zo goed mogelijk evenwicht tussen wonen, werken en recreëren, tussen economische en ecologische functies. Het is een belangrijk instrument om leefbaarheid in gemeenten in stand te houden en te bevorderen.

Zederik is een aantrekkelijk gebied met aantrekkelijke en onderscheidende woningen en woonmilieus. Het is van belang dat er voldoende woningen zijn voor mensen die zich hier willen vestigen. Een volkshuisvestingsbeleid gericht op 'migratiesaldo 0' is nodig, niet om te voorkomen dat het bevolkingsaantal te hard groeit, maar juist om te bevorderen dat de bevolking zo min mogelijk krimpt. Hierbij moeten we innovatief zijn. Het CDA is voor invoering van het 'dorps bouwen' in combinatie met landschappelijk wonen. Zowel bij herstructurering en vernieuwing als bij uitbreiding wordt gestreefd naar hoge ruimtelijke kwaliteit. Een rijkdom aan historisch erfgoed is uitgangspunt en inspiratiebron voor dorpsontwikkelingen. Verrommeling van het landschap is uit den boze. Alle ruimte is er voor vernieuwende agro business en lokale bedrijven. Jongeren profiteren van grotere economische dynamiek. Kernen krijgen meer nieuwe bewoners door vormen van landschappelijk wonen. Recreatie wordt een nog belangrijker bron van werkgelegenheid

en inkomsten. Horeca is daarbij een belangrijke sector. Belangen van bewoners, ondernemers en het landschap worden op elkaar afgestemd zodat multifunctioneel ruimte gebruik gerealiseerd kan worden.

Het open gebied van Zederik is dan ook het best te kenschetsen als "vitaal platteland" waarin vernieuwing in de landbouw hand in hand gaat met landschappelijk wonen en op bezoekers gerichte economische activiteiten.

De rol van de lokale overheid verschuift van een bepalende en uitvoerende partij naar een rol die bestaat uit het samenbrengen en samenwerken met burgers, verenigingen, maatschappelijke organisaties en bedrijven om dingen voor elkaar krijgen.

4.4 Wonen en woningbouw

Het CDA streeft naar goede en betaalbare huisvesting voor de eigen inwoners. Er zullen daarom in Zederik voldoende woningen moeten worden gebouwd. Hierbij wordt gestreefd naar een goede spreiding over de kernen met het oog op de instandhouding van voorzieningen. Bij voldoende woningbouw kunnen inwoners in hun eigen omgeving blijven wonen, wordt het wegtrekken van jongeren voorkomen en is terugkeer mogelijk. Er moet toekomstgericht gebouwd worden voor alle doelgroepen. Hierdoor wordt de noodzakelijke doorstroming bevorderd. Voorts zal het particuliere opdrachtgeverschap de nodige ruimte krijgen. Het CDA is voorstander van bouwen in eigen regie.

In de nieuw te bouwen wijken zal speciale aandacht zijn voor voldoende speelruimte, openbaar groen, veilige voet- en fietspaden en voldoende parkeergelegenheid.

Het CDA streeft naar het bouwen van woningen die voorzieningen bieden voor mantelzorg. Dit om te borgen dat zorg zolang mogelijk aan huis geleverd kan worden. Het CDA Zederik ziet in de Woningbouwcorporatie Goed Wonen Zederik een belangrijke partner voor de realisatie van de woningbouwopgave. De betaalbaarheid van woningen wordt vergroot d.m.v. het "Te Woonconcept" (keuze tussen huren en kopen, waarbij korting op de aankoop prijs mogelijk is) of Starters Renteregelingen (voorfinanciering rentekorting in begin). Daarnaast dienen bestaande huurwoningen aan de eisen van deze tijd te worden aangepast.

Er wordt tijdig ingezet op verruiming van de bebouwingscontouren in de verzorgingskernen. De mogelijkheden voor wonen en werken in vrijkomende boerderijen behoren te worden verruimd. Woningen in het buitengebied moeten zo mogelijk de bestemming 'plattelandswoning' krijgen, zodat zij de agrarische bedrijfsvoering niet beletten.

4.5 Publieke ruimte

Een schone en goed toegankelijk ingerichte openbare ruimte is in ieders belang. Plantsoenen, bloembakken en straatmeubilair dienen goed te worden onderhouden. In de wijken zijn voldoende veilige en schone speeltuinen. Gericht buurtbeheer voorkomt dat er onverzorgde publieke ruimtes ontstaan. Wijkgericht werken geeft ruimte aan initiatieven van de bewoners.

Gehandicapten en ouderen blijven langer mobiel met hulpmiddelen als een rollator en scootmobiel. Dit stelt speciale eisen aan voetpaden, pleinen en straten, zoals vastgelegd in "Het Handboek voor Toegankelijkheid". Het CDA wil dat aan deze eisen wordt voldaan.

4.6 Veiligheid

Het CDA vindt veiligheid een zaak voor iedereen. Het veilig houden en waar nodig veiliger maken is een taak van de gemeente in samenwerking met burgers, scholen, politie, brandweer, EHBO, horeca, sport- en andere verenigingen en ondernemers. Gevoelens van onveiligheid worden serieus genomen.

Criminaliteit en overlast worden bestreden. Voorts geeft de gemeente voorlichting over de meldpunten voor huiselijk geweld en kindermishandeling.

De brandweer is een regionale verantwoordelijkheid. Samenwerking met de omliggende gemeenten is van groot belang. Vrijwilligers binnen deze organisatie dienen opgeleid te

worden volgens de daarvoor geldende normen. De jeugdbrandweer vormt een goede kweekvijver voor de toekomstige bezetting van de brandweerkorpsen.

4.7 Landschap en Ontwikkeling agrarische bedrijven

Het open landschap draagt in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid van onze woonomgeving. De agrariërs zijn degenen die het overgrote deel van ons mooie platteland in stand houden. Om de agrariër duurzaam economisch perspectief te bieden, wordt medewerking verleend aan moderne bedrijfsontwikkeling en (zo nodig) schaalvergroting. Daarin past gewenste vergroting van bouwkavels. Gronden met overwegend agrarisch gebruik dienen in bestemmingsplannen als zodanig te worden aangemerkt, zonder beperkende bijbestemmingen.

Schaduwwerking door zonering dient zoveel mogelijk te worden voorkomen. Dat geldt zeker voor die gronden binnen de invloedssfeer van Natura 2000 gebieden.

De gebruiksmogelijkheden voor vrijkomende agrarische gebouwen behoren te worden verruimd. Te denken valt aan vestiging van dienstverlenende bedrijven en / of ombouw tot wooneenheden. Dit biedt ontwikkelingsmogelijkheden en voorkomt verrommeling door overbodige bedrijfsgebouwen.

Het CDA staat verder positief tegenover het bieden van ontwikkelingskansen voor verbrede landbouw, zoals kinderopvang, boerencampings, verkoop aan huis en / of zorgboerderijen.

Bij bedrijfsbeëindiging of bedrijfsverplaatsing, werkt de gemeente proactief mee aan de toepassing van de Ruimte voor Ruimte regeling.

Het CDA in Zederik kiest voor:

- ✓ Een modern winkelbestand voor dagelijkse boodschappen en een medisch centrum aanwezig in de drie verzorgingskernen
- ✓ Eigen verantwoordelijkheid bij de bouw of verbouw van woningen
- ✓ Het afschaffen van een kapvergunning voor niet-monumentale bomen
- ✓ Het bouwen van voldoende woningen, voor behoud van het voorzieningenniveau
- ✓ Veiligheid voor iedereen
- ✓ Ruimte voor agrariërs om het open landschap rendabel te kunnen beheren

5. Economie en Infrastructuur

5.1 Economische ontwikkeling, werkgelegenheid en bedrijvenvestiging

Het CDA vindt dat een samenleving waarin iedereen erbij hoort, behoefte heeft aan een gezonde economie en goede werkgelegenheid. Hoewel de gemeente Zederik slechts deels de economische ontwikkeling kan beïnvloeden, is vooral het midden- en kleinbedrijf (MKB) afhankelijk van lokale keuzes. Zonder groei van de plaatselijke economie komt er geen werkgelegenheid bij. De gemeente moet randvoorwaarden creëren voor die noodzakelijke groei en ondersteunt bedrijven. Intensief contact en afstemming met de ondernemersvereniging is daarvoor een noodzakelijke voorwaarde. Het CDA is van mening dat bij aanbestedingen de lokale ondernemingen nadrukkelijk moeten worden ingeschakeld.

De bestaande bedrijventerreinen in Ameide, Lexmond en Meerkerk moeten mogelijkheden bieden voor kleinschalig (startend) ondernemerschap, bijvoorbeeld in de vorm van gecombineerd wonen/werken en door het ontwikkelen van bedrijfsverzamelgebouwen.

De lokale bedrijventerreinen moeten eerst geheel benut worden, voordat nieuwe terreinen worden ontwikkeld. De uitgifte van Bedrijventerrein Meerkerk IV dient in samenwerking met de ondernemersvereniging voortgang te vinden. Bij de verplaatsing van Zederikse bedrijven vanuit de kernen naar bedrijventerreinen wordt gestreefd naar een win-win situatie (uitbreidingsmogelijkheden bedrijven, woningbouw, veiligheid, verbetering ruimtelijke kwaliteit, oplossen knelpunten enz.).

Het bedrijvenloket binnen de ambtelijke organisatie zal voortgezet worden. Hierdoor houden ondernemers een rechtstreeks contact met de gemeente. Procedures kunnen hierdoor worden versneld.

Door regionale samenwerking wordt een gunstig vestigingsklimaat voor lokale ondernemers bevorderd.

5.2 Winkels en voorzieningenniveau

De kleine detailhandel, met name de zelfstandigen, staat onder druk. Ze bepalen echter wel het succes van het dorpshart. Het CDA is van mening dat het behoud, en waar mogelijk uitbreiding, van het winkelbestand de leefbaarheid van de dorpskernen bepaalt. Met name vanuit de sociaal/maatschappelijke functie die het winkelbestand heeft, maar zeker ook vanwege de economische vitaliteit. De gemeente bevordert een toekomstvast winkelbestand in de drie verzorgingskernen. De gemeente faciliteert en investeert waar nodig in de openbare ruimte en zorgt bijvoorbeeld voor voldoende parkeerplaatsen. Waar nodig wordt de vestigingsmogelijkheid voor detailhandel op de bedrijfsterreinen onderzocht. De gemeente gaat bij (ver)bouwplannen van winkeliers terughoudend om met welstandseisen.

Markten en braderieën dienen zo mogelijk gehandhaafd te blijven.

In de visie van het CDA Zederik is er geen ruimte voor een koopzondag. Binnen de 24-uurs economie is de mens gebaat bij een rustdag. Daarom wil het CDA de zondag als Christelijke rustdag respecteren.

5.3 Recreatie en toerisme

Het CDA Zederik wil de economische waarde van recreatie en toerisme binnen de gemeente versterken, met behoud van de kernkwaliteiten rust en ruimte. Nadrukkelijk dient rekening gehouden te worden met het landschappelijk karakter van het gebied. Regionale aanpak is voorwaarde voor succes. Het CDA wil dat de opbrengst van de toeristenbelasting geheel wordt geïnvesteerd in een goede infrastructuur voor toerisme (zoals wandel- en fietspaden) en in marketing en promotie van de gemeente Zederik. Het CDA is een voorstander van de verdere ontwikkeling van het watertoerisme in de gemeente.

5.4 Verkeer en vervoer

Het gemeentelijk verkeers- en vervoersbeleid van het CDA richt zich op een goede bereikbaarheid, zowel van de dorpen als van de bedrijfsterreinen. Verder werkt het CDA actief aan de verbetering van de verkeersveiligheid en het bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit. Daarnaast zal overlast van het doorgaand (zwaar) verkeer zoveel mogelijk worden beperkt. Met het oog op een goed leefmilieu in de kernen wil het CDA het sluipverkeer nog meer tegengaan door - in regionaal verband - volop in te zetten op verbreding van de A27. Uiteraard met zorgvuldige inachtneming van de nabije omgeving. Speciale aandacht is nodig voor de routes voor schoolgaande kinderen. Op gevaarlijke kruisingen van doorgaande wegen zal waar mogelijk door aanleg van rotondes de verkeersveiligheid worden verbeterd. Het CDA zal zich hier volledig voor inzetten! Voor dergelijke maatregelen is intensief overleg nodig met de wegbeheerders van de wegen die buiten de bebouwde kommen liggen.

De ambitie van het CDA is, dat iedereen in elke woonwijk binnen Zederik 30 kilometer per uur rijdt. Waar nodig wordt de weg in samenspraak met de bewoners snelheidsremmend ingericht.

Kortom: een integrale aanpak in de vorm van een "Totaalplan Infrastructuur Zederik" is noodzakelijk.

Het CDA is van mening dat het openbaar vervoer essentieel is voor de leefbaarheid in onze dorpen. De regionale verbindingen moeten op niveau gehouden worden door het streekbusvervoer en de buurtbus. Of de 'De Molenhopper' bestaansrecht heeft zal worden onderzocht.

Zederik kan in de toekomst worden geconfronteerd met de aanleg van een spoorlijn Utrecht-Breda langs het tracé van de A27. De gemeente Zederik zal tijdig in moeten spelen op de kansen die dit biedt, maar zal zich tevens sterk moeten maken om aantasting van de leefbaarheid (geluidsoverlast, aantasting luchtkwaliteit) te voorkomen.

Het CDA Zederik kiest voor:

- ✓ Het ondersteunen van bedrijven door het creëren van de benodigde randvoorwaarden voor groei
- ✓ Het behoud en zo mogelijk uitbreiden van het winkelbestand
- ✓ De opbrengst van toeristenbelasting volledig investeren in een goede infrastructuur voor toerisme en in marketing en promotie van de gemeente
- ✓ De verbetering van de verkeersveiligheid, met speciale aandacht voor schoolgaande kinderen
- ✓ Het bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit
- ✓ De verbreding van de A27, met inachtneming van de directe omgeving
- ✓ Het op niveau houden van regionale verbindingen in het openbaar vervoer

6. Duurzaamheid

6.1 Milieu

Het CDA streeft naar verantwoord omgaan met onze leefomgeving, milieu en natuurlijke hulpbronnen. Een schoon en duurzaam leefmilieu, o.a. lucht, water en bodem zijn van essentieel belang. Dit zeker in het licht van onze gemeenschappelijk verantwoordelijkheid voor het behoud van een gezond toekomstperspectief voor ons en onze kinderen.

6.2 Water

Het CDA pleit voor het op orde brengen en houden van het gemeentelijk waterplan. Dit in samenwerking met het Waterschap Rivierenland. De afvoercapaciteit van het rioleringsstelsel dient zodanig te zijn dat wateroverlast in bebouwd gebied wordt voorkomen.

Mede als gevolg van het Nationaal Bestuursakkoord Water wordt door de gemeente en het Waterschap nauw samen gewerkt in de waterketen. Volgens het CDA moet een gezamenlijke aanpak van wateroverlast, waterberging en rioleringsproblemen tot besparingen leiden. Het oppervlakte- en grondwaterbeheer dient qua peilbeheer en kwaliteit afgestemd te zijn op de door de gemeente vastgestelde functies. Dit geldt zowel in de woonkernen als in de buitengebied.

Het CDA vindt dat veiligheid en het tegengaan van overstromingsrisico's onze aandacht vragen. Mogelijk hogere veiligheidseisen voor de rivierdijken in de toekomst kunnen gevolgen hebben voor onze rivierdorpen en dijkbewoners.

6.3 Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Het CDA streeft naar een beleid dat zowel sociaal, milieutechnisch als economisch duurzaam is. Voorts zal de gemeente als aandeelhouder van Eneco, HVC en dergelijken haar invloed aanwenden om deze uitgangspunten in te brengen.

6.4 Klimaatbeleid

Het CDA wil de toepassing van duurzame energieopwekking en energiebesparing bevorderen. Middelen hiervoor zijn bijvoorbeeld het stimuleren van het steeds energiezuiniger maken van nieuwbouwwoningen en het aanpassen van bestaande woningen. Verdere afspraken maken met de woningstichting zijn hierbij van belang. Daarnaast pleit het CDA voor soepele vergunningverlening voor het plaatsen van zonnecollectoren en aardwarmte, ruimte voor toepassing en productie van biogas binnen agrarische bedrijven en het energiezuiniger maken van openbare verlichting. Tevens zal voorlichting aan inwoners en het bedrijfsleven ingezet worden.

Het CDA Zederik kiest voor:

- ✓ Verantwoord omgaan met onze leefomgeving
- ✓ Aandacht voor veiligheid binnen het waterbeleid
- ✓ Het bevorderen van de toepassing van duurzame energieopwekking en energiebesparing

7. Bestuur en organisatie

7.1 Bestuurlijk kader

Het CDA vraagt van het gemeentebestuur een toekomstgerichte visie op goed bestuur in het belang van de gemeenschap.

De gemeente dient in staat te zijn haar eigen beleidsagenda te bepalen en haar wettelijke taken goed te vervullen.

Het CDA hecht aan een zelfstandige gemeente Zederik en is daarom voorstander van intensieve regionale samenwerking op strategisch niveau.

In het geval dat andere gemeenten in de Alblasserwaard of Vijfheerenlanden verdere en intensievere samenwerking zoeken of overwegen om tot een grotere en sterkere plattelandsgemeente te komen, worden deze mogelijkheden onderzocht. Een belangrijke voorwaarde voor bestuurlijke schaalvergroting is dat de dorpen binnen de gemeente Zederik hun eigen identiteit kunnen behouden.

De continuïteit en kwaliteit van de ambtelijke inzet wordt door operationele samenwerking geborgd. Een uitstekende bereikbaarheid en toegankelijkheid van het gemeentebestuur zijn randvoorwaarden.

Het gemeentebestuur legt telkens in alle openbaarheid verantwoording af van het gevoerde en te voeren beleid.

7.2 Burgerparticipatie

Het CDA is voorstander van burgerparticipatie. Burgerparticipatie kent veel vormen.

Variërend van het verstrekken van informatie aan burgers, het raadplegen van burgers, het vragen van advies aan burgers, burgers die samen met de gemeente beslissen, tot – de meest vergaande vorm – burgers die zelf beslissen. Het CDA vindt dat de burgers van Zederik zelf moeten kunnen kiezen op welke wijze die participatie in hun kern het beste kan plaatsvinden. Hierbij wordt een beroep gedaan op de zelfredzaamheid van inwoners, de betrokkenheid bij de eigen leefomgeving en de publieke zaak. Daarom zal meer nadruk komen te liggen op het ruimte geven aan burgerinitiatieven. Dit vraagt ook een andere wijze van denken en werken van de bestuurders en ambtenaren, door de inwoners actief op te zoeken, hen te betrekken en positief te staan tegenover initiatieven 'van onderop'. Het afleggen van bezoeken aan verenigingen, bedrijven en bewoners hoort daarbij.

7.3 Dienstverlening gemeentehuis

De gemeente stelt in haar handelen de inwoners centraal. Regels moeten een aantoonbaar maatschappelijk belang dienen. Alleen dan is handhaving zinvol. De gemeente juicht particuliere initiatieven met een maatschappelijk karakter toe.

De dienstverlening aan de inwoners is klantvriendelijk, oplossingsgericht en stimulerend.

De gemeente profileert zich als een positief meedenkende dienstverlener met actieve informatie- plicht naar vergunningaanvrager. Verlening van omgevingsvergunningen gebeurt zo snel mogelijk. De gemeentelijke organisatie beschikt over voldoende vakkundig personeel en professioneel management.

De digitale dienstverlening aan inwoners en bedrijven moet prioriteit krijgen. De gemeente biedt zo snel mogelijk alle diensten en voorzieningen ook digitaal aan. Inwoners die niet met de computer overweg kunnen, mogen blijven rekenen op persoonlijke dienstverlening.

Het CDA in Zederik kiest voor:

- ✓ Het in stand houden van een zelfstandige gemeente
- ✓ Het behoud van de eigen identiteit van onze dorpen bij een mogelijke bestuurlijke schaalvergroting
- ✓ Het betrekken van onze burgers bij het proces dat tot een verregaande burgerparticipatie moet leiden
- ✓ Het uitbreiden van digitale dienstverlening vanuit het gemeentehuis

8. Financiën

8.1 Solide financieel beleid, met het oog op de toekomst

Voor de uitoefening van haar taken is de gemeente afhankelijk van het kunnen beschikken over voldoende financiële middelen vanuit de rijksoverheid en de lokale belastingen en heffingen. Door de huidige economische omstandigheden zal de financiering vanuit de Rijksoverheid teruglopen. De gemeente zal daarom zorgvuldig om moeten gaan met de financiële middelen. Uitgangspunten voor het financieel beleid van het CDA zijn: zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale belastingen. Het CDA Zederik streeft naar een lastendruk *onder* het landelijke gemiddelde. De OZB zal maximaal worden verhoogd met het inflatiepercentage, tenzij extra verhogingen aantoonbaar noodzakelijk zijn. Onnodige lastenverzwaring moet voorkomen worden.

Bij het (tijdelijk) beleggen van middelen worden geen risico's genomen. Tevens moet er voldoende toezicht zijn op verbonden partijen.

Gemeentelijke heffingen, rechten en leges behoren in principe kostendekkend te zijn. Het principe van 'de gebruiker betaalt' zal steeds vaker moeten worden gehanteerd. Hiervan kan worden afgeweken om bepaalde maatschappelijke initiatieven te stimuleren.

Het CDA vindt dat ambities en middelen deugdelijk op elkaar dienen te zijn afgestemd. Structurele uitgaven moeten door structurele inkomsten worden gedekt. Het begrotingsevenwicht is duurzaam, gericht op de lange termijn. We leven niet bij de waan van de dag. We zorgen dus ook voor voldoende weerstandsvermogen, waarbij we sparen voor gewenste investeringen.

De gemeente moet terughoudend zijn met de aankoop van grond en vastgoed.

Het CDA in Zederik kiest voor:

- ✓ Zorgvuldig omgaan met de financiële middelen van de gemeente
- ✓ Lastendruk onder het landelijk gemiddelde